

Ambisiøse utviklere bidrar til å utvikle byens økologi. Her fra taket på kontorbygget K5 på Hasle Linje. Foto: Max Emanuelson/AF Gruppen.

22-03-2020 14:00 CET

Økologi er et kinderegg for byggeprosjekter

Utviklere spiller en sentral rolle i å utvikle byenes økologi, og økologi kan løfte kvaliteten i et prosjekt. I dette innlegget skriver byøkolog og landskapsarkitekt Rune Skeie om hvorfor du bør tenke på naturmangfold i ditt byggeprosjekt, hva det betyr for prosjektet og hvordan du gjør det.

Av: Rune Skeie, landskapsarkitekt og fagansvarlig byøkolog i Asplan Viak

Hvorfor skal vi utvikle naturmangfold?

Vi er inne i den sjette masseutryddelse av jordens naturmangfold. Den forrige masseutryddelsen ble forårsaket av et meteornedslag for 66 millioner år siden.

Arealbruksendringer som følge av befolkningsvekst og økt ressursbehov er nå i ferd med å ødelegge livsgrunnlaget for våre medskapninger. Ulike pattedyr, fisker, fugler og insekter utryddes [1000 ganger raskere enn hva som er naturlig](#).

Hvordan kan du bidra til å snu utviklingen?

Bruk systemer som hjelper deg å fokusere

Min erfaring fra titalls BREEAM-NOR-prosjekter er at BREEAM-NOR hjelper deg å fokusere. Dersom du prioriterer økologitemaene i BREEAM-NOR-sertifiseringen kan du bidra til å snu utviklingen. Kravene er strengere enn i norsk lovverk og det stilles krav knyttet til valg av tomt, ivaretagelse av verdifullt naturmangfold, forbedring av tomtens økologi og langvarig forvaltning.

Full måloppnåelse for økologipoengene i BREEAM-NOR utgjør hele 10 prosent av alle tilgjengelige poeng ved en sertifisering. Dersom utvikling av økologien sees i sammenheng med krav til overvannshåndtering, uterom og opplevelser bidrar økologien virkelig til å løfte prosjektet – et kinderegge med andre ord!

Vega Scenes blågrønne tak er et resultat av BREEAM-NOR-sertifisering og ambisiøs eiendomsutvikler. Taket, som er et laboratorium for utvikling av byøkologi, vant sølv i skandinavisk mesterskap i 2019 og bidro til at prosjektet vant Oslo bys arkitekturpris 2019. Foto: Åse Holte, Asplan Viak.

Se også: [Økologisk byutvikling: Hvordan planlegge framtidens bylandskap?](#)

Metodisk tilnærming gir resultater

Økologi dreier seg om hvordan organismer påvirker hverandre og hvordan de påvirkes og blir påvirket av ytre miljø. Med BREEAM-NOR får man jobbet systematisk med temaene fra start til mål i prosjekter. I planfasen er det derfor avgjørende å bygge ut områder med lav eller ingen økologisk verdi, i hovedsak tidligere utbygde områder, og ha en ambisjon om å bidra til å øke områdets unike naturmangfold.

I første omgang er det viktig å engasjere biolog og/eller økolog som kartlegger fremmede arter, verdifulle arter og økologisk potensial samt mulige konsekvenser av en utbygging. I neste fase sikres verdifullt naturmangfold, og det utvikles en strategi for utvikling av tomtens økologi.

Plantene som velges bør være norskproduserte med stor verdi for artsmangfoldet, og det er avgjørende å unngå [fremmede arter](#) som kan utgjøre en trussel for naturmangfoldet. [Naturbase](#), [Artskart](#) og [Blomstermeny](#) er gode kunnskapskilder når planter skal velges.

Eksempel på gode landskapsøkologiske grep vises i illustrasjonen fra Team Recepte for Future Living under:

Ill. Mad Arkitekter, bearbeidet av Rune Skeie.

Illustrasjonen viser gode grep for ambisiøse utviklere:

1. Ivareta verdifullt naturmangfold og saner fremmede invaderende arter.
2. Styrk økologiske sammenhenger – også utenfor tomten, slik at fugler kan fly fra tre til tre, uavhengig av tomtegrense.
3. Tenk flersjiktet. Vegetasjon i flere høyder øker potensialet for rikt naturmangfold.
4. Lag leveområder med utgangspunkt i områdets unike naturmangfold.
5. Varier terrengoverflaten – så skaper du tørre og fuktige områder med økt potensial for naturmangfold.
6. Lag rike blomsterenger med mange plantearter – slik at du skaper mat og ly for flere insekter.
7. Urbant landbruk er superfint, men prioriter flerårige vekster og la plantene blomstre.
8. Ha åpne partier med sandblandet jord. Single bier vil elske det!

Les mer:

Vega scene:

- [Vinner av Oslo bys arkitekturpris 2019 er Vega Scene](https://oslo.kommune.no)
(oslo.kommune.no)

- [Taket på Vega Scene er en liten forsmak på en grønn megatrend](#) (morgenbladet.no, 22.10.2019)
- [Blomster og bier på Oslos første blågrønne tak](#) (forskning.no, 19.09.2019)

Receipe for Future Living

- [Vinnere kåret i Reinventing Cities konkurransen](#) (futurebuilt.no, 29.05.2019)
- [Reinventing Cities](#) (c40reinventingcities.org)
- [Økologisk byutvikling – På Fossumdumpa skal beboerne kunne gå fra tak til tak](#) (TU.no, 26.05.2019)

Om forfatteren:

Rune Skeie er landskapsarkitekt med spesialkompetanse innenfor strategisk planlegging, økologi og overvannshåndtering. Skeie har erfaring fra byutviklingsprosjekter i alle skalaer, fra utvikling av regionale byer til grønne tak. Han underviser ved NMBU, er foredragsholder og sakkyndig økolog i henhold til BREEAM. Gjennom strategisk tverrfaglig landskapsplanlegging etterstreber Skeie kreative løsninger som søker å optimalisere bærekraftig landskap- og stedsutvikling.

Som byøkolog har Skeie vært prosjektleder for utvikling av Vega Scenes blågrønne tak og bidratt til utvikling av landskapsgrepet i konkurransen Reinventing Cities sammen med resten av vinnerlaget «Team Receipe for Future living».

Grønn Byggallianse jobber for at bærekraft skal bli det selvfølgelige valget i bygg-, anlegg- og eiendomssektoren.

Vi er en uavhengig og non-profit medlemsforening for offentlige og private virksomheter fra hele verdikjeden.

Kontaktpersoner

Morten Nordskag

Pressekontakt

Kommunikasjonssjef

Politikk og kommunikasjon

Morten.Nordskag@byggalliansen.no

901 800 27

Mie Fuglseth

Pressekontakt

Daglig leder

41440904